

MỞ VÀO CÓ-KHÔNG (5) Đông duy Hoàng Kiếm Nam (xin coi bài 1-4 trong KIEN THUC KHOA HOC DOI SONG)

MỞ VÀO CÓ-KHÔNG

Đông duy Hoàng Kiếm nam

Câu hỏi không ngừng nghỉ trong trí óc loài người từ thời thái cổ và có lẽ ngay cả trong trí óc những khoa học gia và những nhà tâm linh học là có hay không một quan hệ hai chiều hỗ tương giữa vật chất và tâm linh. Mỗi quan hệ này bắt đầu hé mở trong thuyết tương đối của Einstein trong công thức $E=mc^2$ theo đó vật chất như một que củi chỉ là một dạng cực kỳ cô động của năng lượng và có thể hoán chuyển thành hơi nóng, thành sự chuyển vận của máy hơi nước. Nếu gỗ đốt lên thành hơi nóng của ngọn lửa thì trên nguyên tắc về sự hoán chuyển năng lượng phải có thể biến ngược lại thành củi vì theo định luật về sự bảo toàn năng lượng thì không có gì mất đi mà chỉ có sự hoán chuyển. Vật chất là cái gì hữu hình, cụ thể trong nhãn giới của người thường còn năng lượng là cái gì luôn luôn biến đổi và vô hình vô dạng hoặc thị hiện dưới nhiều hình thức khác nhau. Vật chất bị giam cầm và giới hạn trong khung quy chiếu thời gian, không gian và những rào cản nên một người không thể đi qua bức tường hoặc đồng thời có mặt tại hai nơi. Với cơ học lượng tử (Quantum mechanic) thì những nhận biết tương là hiển nhiên như một chân lý này bắt đầu bị cật vấn nếu không nói đã sụp đổ khi bước vào thế giới siêu vi hạ nguyên tử của những hạt lượng tử. Tuy nhiên điều cần nhấn mạnh là chính cái thế giới vật chất khổng đại mà chúng ta đang sống lại được xây dựng trên những hạt tử hạ nguyên tử huyền ảo này. Cái logic thông thường nhất là "vật thì hiện hữu của chúng ta có là ảo không khi mà chính những thành tố căn bản tạo nên chúng ta là ảo và nếu là ảo thì ý nghĩa của sự hiện hữu là gì? Cũng theo cái logic thông thường thì khi chúng ta nghĩ, ý thức một cái gì là ảo thì cũng phải có một cái gì không ảo. Có lẽ vì thế mà trong mọi luận thuyết của nhà Phật thường dùng thứ luận lý lưỡng phủ nhận không không, không có, có chẳng có, chẳng có có .... ..Lối lập luận này nghĩ cho cùng cũng không xa lắm với những nhận định của trường phái vật lý lượng tử. Chẳng thế mà chính Neil Bohr thủ lĩnh của Cơ Học Lượng tử phải thú nhận Cơ học Lượng tử đi đến đờ chính cha đẻ của nó là Niel bohr phải thú nhận : "Bất kỳ ai khi nghe những lý thuyết về lượng tử mà không bị khủng hoảng ngỡ ngàng thì coi như người đó không hiểu gì về nó ." Còn nhà vật lý thiên văn John Bell khi tìm cách chứng minh và tuy xác nhận quan điểm của Bohr là đúng nhưng lại nói : " lý thuyết của Bohr không nhất quán, không rõ ràng, cố tình làm mù mờ nhưng....." "Đúng" !!!!!. Vậy xin thử đi tìm theo Bohr biết đâu lại "đáo bị nạn"

T rong đời thường của cảnh giới ba chiều mà chúng ta đang sống, mọi việc diễn ra khá chính xác. Lên đạn, dí súng vào đầu bóp cò chắc chắn sẽ chết, bỏ một con chim vào lồng đóng cửa chắc chắn con chim không thoát ra ngoài được rào cản, bỏ một cục đường vào ly cà phê chắc chắn cục đường không thể chui khỏi cái ly. Thế giới khổng đại của đời thường có vẻ như tuân thủ nghiêm ngặt những quy tắc của một vũ trụ thiên định, tiền định, như quan niệm của Newton trong đó vũ trụ là một bộ máy khởi động từ phút sáng thế và cứ thế nối tiếp chuyển dịch mãi, nước vẫn chảy từ chỗ cao xuống thấp, tinh tú giăng co níu kéo nhau quay cuồng trong điệu vũ càn khôn mà mọi biến dịch đều có thể theo rồi ngược xuôi theo dòng thời gian. Người ta vẫn khắc khoải, hoang mang, đôi khi lo sợ nhưng không giám hạch hỏi xa hơn là trước cái phút sáng thế đó là cái gì? .. cái gì ở bên ngoài, cái gì dung chứa cái vũ trụ vừa trời lên thành hiện hữu trong đó có tôi, có anh? . Câu trả lời tạm thời trao phó cho tôn giáo. Quan niệm thiên định "deterministic" ẩn giấu trong tôn giáo dù vậy cũng giúp tạo một ảo giác ổn định và an lành nhất là khi phối kiểm với đời thường qua phương tiện của Ngũ Uẩn thì lại thấy cái quan niệm thiên định này to ra rất chính xác. Đối chiếu hay kiểm chứng một hiện tượng qua những sắc giới thị hiện trong trong thế giới khổng của đời thường, trong cái khung quy chiếu của thế giới nhìn thấy được (visible world) thì mọi chuyện rất thoả mãn cái "logic", cái luận lý của con người. Thí dụ bỏ một cục đường trong ly cafe thì rõ ràng cục đường phải ở trong ly cafe, bỏ con chim vào trong lồng, đóng cửa lại con chim không thể bay ra khỏi lồng. Mắt ta thấy, tay ta cảm nhận, tai ta nghe, ngũ uẩn vận dụng cho ta biết, kiểm chứng, luận lý. Thế nhưng, từ thời thái cổ, cái thế giới nhìn thấy được của loài người theo thời gian và những phát kiến khoa học tiếp tục được mở rộng theo hai chiều cực vi và cực đại, hứa hẹn sẽ không dừng lại ở một vị trí nào. Thời tối cổ, thế giới loài người thu gọn trong cái hang mà họ tạm trú mở dần ra thành một thung lũng rồi vượt qua